

ЕКОАКТИВІЗМ – НЕВІД’ЄМНА СКЛАДОВА СУЧASNОСТІ

Сердюк Анастасія

Керівник – Качура Т. М.

Фаховий коледж Національного фармацевтичного університету
м. Харків, Україна

Анотація. У статті проаналізовано поняття «екоактивізм», як невід’ємної частини сьогодення у сучасному суспільстві.

Ключові слова: екоактивізм, сучасні проблеми довкілля, захист навколишнього природного середовища.

Вступ. Питання охорони та захисту навколишнього природного середовища є важливою частиною життя теперішнього суспільства. Забруднення повітря і води, глобальне потепління, деградація природних ресурсів, вирубка лісів – все це сучасні проблеми довкілля, катастрофічні наслідки людської діяльності. Саме з цієї причини суспільству доводиться знаходити можливі засоби та методи захисту навколишнього природного середовища.

Актуальність. Роками світова спільнота попереджає про катастрофічні наслідки сучасних екологічних проблем, які потребують негайного вирішення. Кожна країна підтримує різні організації, спільноти та угрупування, які розглядають дані проблеми та пропонують можливі варіанти їх вирішення, в той час як стосуються вони виключно кожного. Що таке екоактивізм і які прості кроки може зробити кожна людина, щоб зробити свій маленький або великий внесок у захист навколишнього природного середовища?

Екоактивізм – можливий шлях вирішення питань екологічного характеру. Екоактивізм розглядається як форма участі у соціальних чи політичних кампаніях з метою запобігання шкоди навколишньому природному середовищу [1]. Екоактивістом можна назвати будь-яку людину, яка робить щось додаткове для збереження природи від

руйнівного впливу людської діяльності та дбає про обізнаність інших з цього питання.

Так, наприклад, Ілля Єременко, координатор проектів із захисту навколошнього природного середовища, сказав: «Екоактивізм – це питання ідентичності. Якщо хтось проводить суботник раз на місяць і просто збирає сміття у себе в дворі, то це вже можна вважати екоактивізмом. Це можна порівняти з тим, що називають громадянською свідомістю. Якщо думати про наслідки своїх дій, то насправді дуже легко стати екоактивістом» [1].

Прикладом сучасних екоактивістів може слугувати шведська школлярка Грета Тунберг. Її діяльність як екоактивіста розпочалась 20 серпня 2018 року з одиночного пікету біля шведського парламенту з плакатом на якому було написано «Шкільна забастовка за клімат». Вона хотіла, щоб уряд став активніше вживати заходів по боротьбі зі змінами клімату і, щоб політики почали дотримуватися умов Паризького угоди по клімату в повній мірі вже зараз. До кінця тижня до її протесту приєдналося вже кілька десятків людей, в тому числі один з її викладачів. «Я роблю це тому, що ніхто більше нічого не робить. Це моя моральна відповіальність робити те, що я можу. Я хочу, щоб кліматичні питання стали для політиків пріоритетними, щоб вони зосередили свою увагу на кліматі і ставилися до нинішнього його стану як до кризового», пояснювала ЗМІ Тунберг.

Пізніше вона заснувала глобальний екологічний рух, який отримав назву «П'ятниця за майбутнє». Вона підкреслювала, що зміни потрібні вже зараз – інакше всіх чекатиме катастрофа. Мітинги цього руху охопили весь світ. Під час «глобального тижня» у вересні 2019 року кількість бастуючих налічувала

6-7 млн. чоловік. На протестуючих звернули увагу спочатку шведські, потім світові ЗМІ. Тема кліматичних змін стала висвітлюватися в ЗМІ набагато ширше, ніж раніше. Грета продовжувала свою діяльність,

виступала на важливих заходах: економічному форумі в Давосі, Кліматичному саміті ООН в Нью-Йорку. Головним її досягненням можна вважати ратифікацію 23 вересня 2019 року Росією Паризької угоди по клімату, суть якої полягає в зниженні викидів вуглекислого газу (CO_2), що має призвести до збереження глобального зростання температури на Землі в межах 1,5 °C і послабити ефект глобального потепління на флору і фауну [2].

Якщо людина хоче зробити свій внесок у захист навколошнього природного середовища, у неї є безліч можливостей: відмова від пластикових пакетів на користь екоторбин; утилізація батарейок через мережі гарантованої переробки; краудфандинг (фінансова або нефінансова підтримка) екогруп; долучення до роз'яснювальних кампаній у сфері поводження з відходами; використання екологічно чистих товарів та продуктів тощо. Багато людей можуть бути неготовими робити щось власноруч: чи то прибирати сміття, чи відстоювати інтереси міста у судах. Але у сучасному цифровому світі навіть нагадування в соціальних мережах, розповсюдження інформації інтернетом може мати значний вплив, стверджують небайдужі до природи екоактивісти. Звичайно, лайки та репости не вирішують багатьох проблем, але інформація насправді відіграє значну роль у підвищенні обізнаності громадськості.

Висновок. Екоактивізм не потребує великих зусиль. Це глибоке розуміння людиною того, що вона може зробити хоч і невеликий, але все ж таки, вклад у захист навколошнього природного середовища. Майбутнє екології значно залежить від кожного, і чим швидше людина почне робити «маленькі кроки» у допомозі природі, тим більше шансів буде створити для людства гідне довкілля, в якому можна буде розвиватися та насолоджуватися життям.

ІНФОРМАЦІЙНІ ДЖЕРЕЛА:

1. Савчук Т. Екоактивізм в Україні: почати з себе, щоб врятувати планету, 10.05.2018: Радіо Свобода. URL:
<https://www.radiosvoboda.org/a/29219681.html> (дата звернення 25.03.2021).
2. School strike for climate, 28.04.2019. Wikiwand. URL:
<https://bit.ly/31QpFl1> (дата звернення 25.03.2021).